

SIMULACIJA RAZLIKE BROJA BIRAČA PO IZBORNIM JEDINICAMA NAKON UVOĐENJA NOVOG NAČINA GLASANJA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA

Stručna javnost već godinama upozorava na kršenje odredbe Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor koja navodi da se **broj birača u izbornim jedinicama ne smije razlikovati više od + - 5%**, tj. na činjenicu da **glas birača ne vrijedi jednako u svakoj izbornoj jedinici**.

Ustavni sud je u svojem Izvješću Hrvatskom saboru o nejednakoj težini glasa u izbornim jedinicama određenima člancima 2. do 11. Zakona o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Zastupnički dom Hrvatskog državnog sabora (NN br. 142/10), između ostalog, naveo sljedeće:

*Unatoč nepostojanju recentnih podataka o broju birača u općim izbornim jedinicama, razumno je zaključiti da bi - ostanu li članci 2. do 11. Zakona o izbornim jedinicama neusklađeni sa stvarnim stanjem birača na području Republike Hrvatske u 2011. godini - na predstojećim izborima za zastupnike u Hrvatski sabor **međusobna odstupanja u broju birača mogla postati neprihvatljiva s ustavnopravnog aspekta.***

...

*Ustavni sud dužan je primijetiti da bi, pod pretpostavkom da je ostvarena jednaka težina biračkog glasa po izbornim jedinicama, nepoštovanje prethodno navedenih zahtjeva, pod određenim okolnostima moglo dovesti do njihove nezakonitosti s obzirom na zahtjev propisan člankom 36. stavkom 2. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor. **Stoga je Ustavni sud bio dužan izvijestiti Hrvatski sabor i o toj mogućoj pojavi nezakonitosti.***

Hrvatski sabor je u prosincu 2010. godine izmijenio Ustavni zakon o pravima nacionalnih manjina i Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor na način da pripadnici nacionalnih manjina koji u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju s manje od 1,5% stanovnika imaju pored općeg biračkog prava i posebno biračko pravo, a manjine koje sudjeluju s više od 1,5% stanovnika imaju samo opće biračko pravo što u konačnici znači da će **svi pripadnici nacionalnih manjina imati garantirano opće biračko pravo** što do sad nisu imali jer su se morali opredijeliti ili za glasanje za opće liste ili za posebne, manjinske liste.

Slijedom navedenog, broj birača koji je do sada pripadao posebnoj izbornoj jedinici za nacionalne manjine (XII.) rasporedit će se u tzv. opće izborne jedinice (I. – X.) te će se na taj način povećati sadašnji broj birača po izbornim jedinicama, a time doći do još većih razlika u broju birača između pojedinih izbornih jedinica.

U nastavku donosimo simulaciju broja birača po izbornim jedinicama (I.-X.) nakon pribrajanja broja birača pripadnika nacionalnih manjina te prikaz mogućih razlika u broju birača po izbornim jedinicama za sljedeće parlamentarne izbore.

Izborna jedinica	Broj birača na parlamentarnim izborima 2007. ¹	Broj birača pripadnika nacionalnih manjina ²	Ukupan broj birača po izbornim jedinicama ³	Razlika broja birača u % u odnosu na prosječan broj birača (415 629)
I.	361 236	13 285	374 521	-10%
II.	399 648	29 626	429 274	+3,3%
III.	366 005	2 596	368 601⁴	-11,3%
IV.	335 091	47 943	383 034	-7,9%
V.	372 163	50 777	422 940	+ 1,8%
VI.	356 575	48 615	405 190	-2,6%
VII.	403 812	37 230	441 042	+ 6,1%
VIII.	385 594	42 214	427 808	+ 2,9%
IX.	428 590	48 904	477 494⁵	+ 14,9%
X.	416 017	10 373	426 390	+ 2,6%

¹ Izvor: www.izbori.hr – Parlamentarni izbori 2007.

² Izvor: www.izbori.hr – podaci izvučeni iz rezultata izbora po općinama i gradovima na izborima za predstavnike i vijeća nacionalnih manjina 2007.

³ Projekcija za parlamentarne izbore 2011/2012. Broj birača na parlamentarnim izborima (I.-X.) + broj birača pripadnika nacionalnih manjina

⁴ Izborna jedinica s najmanjim brojem birača

⁵ Izborna jedinica s najvećim brojem birača